

Ось він – її чоловік. Ось темні відбитки його пальців на її передпліччі. Ось синці на сідницях і стегнах. Ось коліна зі свіжоздертими смужками найтоншої шкіри. Ось її біль у хребті – від того, що він тиснув у центр спини, розпластивши її животом на протертому килимі, намагаючись знерухомити її тіло. Легкий вивих плечового суглоба заважає тепер вільно рухатись і забарвлює насолоду додатковим посмаком.

Його пальці чітко тримають її кінцівки, складають її тіло у спосіб зручний і відкритий, різкий натиск його плоти негайно пригладжується обережними дотиками, місце удару вкривається поцілунками.

Ось він, цей її чоловік, так поводить з її власним тілом, що з горлянки у неї замість видиху лунає незнайомий зойк. І відчуття, і голос, і навіть барви кімнати, і погойдування гілок ялини за вікном – усе змінене ним крізь її тіло. Вона обводить здивованим поглядом світ навколо і жадібно чіпляється пальцями в його спину, потрапляючи пучками в заглибини прамів. Не заплющуючій очей, суворо говорить він, не відводь погляду, дивись мені в очі.

Розтягнутий комір вибляклої футболки відкриває міцний загривок. Вона йде слідом за ним, ступаючи в його кроки, вгрузаючи в білий пісок. Піщинки слизькими струменями затікають у проміжки між ступнями і підшвами взуття. Ступні гарячі, м'язи – скам'янілі, втома і важкість у всьому тілі.

Він мимохідь обертається до неї на три чверті, вказує простягнутою рукою на протилежний бік озера, намагається щось сказати. Вона не здатна встежити, куди він показує: вихоплює тільки розмиті клапті хмар, дрібні складки вітру, викладені на плесі, шамротання очерету навколо іржавої водоочисної конструкції, густий запах намулу й жаб'ячої ікри, і кружляння птаха. Але більше зацікавлення в неї викликає його шкіра, зморшкувата й шкарубка навколо ліктя, виразні натягнуті м'язи, волосинки, що стримлять із пор, спрямовані у напрямку великого пальця руки. Вона пригадує це місце притиснутим до її обличчя, втиснутим у рот і ніздрі, в зуби і язик.

Вони долають болото, переступаючи по уламках цегли і шматках дерева, але вона необережно зіслизає у глебку чорноту води і забрюхоє йому литку жирними краплями. Його увага цілковито поглинута краєвидом: його ваблять грабовий ліс на протилежному боці озера та стежки для катання на велосипедах, його цікавить шлях на Нову Греблю. А вона розповідає, що раніше вони постійно туди їздили, вздовж соняшникових полів, уздовж картоплі і буряків, під палючим сонцем. Він не пам'ятає.

Вона розповідає, що за Пороскотнем є добрі стежки на території лісництва, де вони часто каталися. Натомість із цього боку, ближче до їхнього дому, минулого літа вирубали ту стару частину лісу з найвищими соснами і ліщиновими заростями, де вони раніше валялися на ковдрі, покусані комарами, серед мурашників і пухнастих куль моху, схожих на відрубані голови. Він нічого не здатен пригадати.

Ось вони підходять до самої води. Тут очерет розходиться, утворюючи місце для купання. Порослий травною ґрунт переходить у пісок, пісок занурюється під воду. На мілководді повно напівпрозорих мальків, яких легко сплутати з відблисками сонячного світла, заламаними променями.

Вона сідає на березі, охайно складає рушника на колінах. Її чоловік одним рухом стягує з себе футболку, звільняється від штанів – і завмирає на мить, увійшовши по кісточки в воду.

Згодом вона відраховує його ритмічні гребки, що вкладаються в музичний розмір ранкового вібрування шафи над їхніми тілами, скрипіння дощок підлоги під візерунками протертого килима, загрозливого розгойдування книжкових стелажів навколо, під завалами яких вони могли загинути. Але не загинули.

І зараз вона слухає плюскотіння води об стіну очерету – варіяції плюскотіння шкіри об шкіру, тертя напружених стегон об сідниці. А коли він зникає за смугою очерету ліворуч, вона вкладається горілиць на пісок, відчуваючи крізь одяг і волосся важку спресовану вологу. Вона чує, як чоловік пливе до берега. Відчуває вібрацію його кроків по міліні. Уявляє, як мокрі волосинки тісно прилягли до поверхні шкіри.

Він знімає з її колін рушник, розсіває їй на чоло і щоки, на шию краплини, витираючись і голосно форкаючи, а тоді завалюється поруч. Деякий час обое лежать мовчки, з заплющеними очима. Потім вона повертає голову і роздивляється його, обліпленого травинками і піском, з кількома рудими сосновими голками, прилиплими нижче від скаліченого вуха. Його велике тіло й обличчя понівечені, посмуговані глибокими шрамами – рожевими, червоними, бурими, фіолетовими. Він виглядає, як тварина, яку м'ясарі на бойні розібрали на кавалки, але ці шматки чомусь знову зрослись. І обличчя його мало схоже на обличчя людини: риси розладнані й розрізнені, ніздрі вивернуті, обриси щелеп і черепних кісток неприродно проступають з-під шкіри, темні западини вкривають щоки та чоло.

Роздивляючись його, вона тремтить. Це її чоловік. Це її власне чудовисько.

ЧОЛОВІК

Спочатку він був упевнений, що в цьому столітровому акваріумі живе тільки один неон. Крихітний і непримітний: сріблясте тільце, чорна смужка від голови до хвоста. Невагомий. Неон пурхав серед тоненьких стебел красули, випишував петлі й ламані лінії, намотував кола навкруги розгалуженого кореня, порослого чорною бородою, пірнав у тріщинки та печери мушель. Ніби невтомно й настирливо когось шукав.

Акваріум був погано доглянутий. Вода мала зеленкавий відтінок. Красула розрослась і займала чи не половину простору. Галька й мушлі відкидали хвости шовковистої чорної бороди, яка ледь помітно ворушилась під струменем вуглекислого газу. Над поверхнею води скло було вкрите напівпрозорим білим нальотом. Вода здавалася загуслою. І неон рухався в ній повільно, ніби йому доводилося долати чималий опір.

Акваріум стояв в одній із кімнат, що початково призначалися, вочевидь, для заспокійливого проведення часу, споглядання, медитації, для самотнього перебування в тиші й самозаглибленні. Цією кімнатою закінчувався довгий коридор сьомого поверху, який ішов крізь віддалене крило лікарні, чи то не обжите ще як слід після ремонту, чи покинуте колись заради цього ж ремонту, який так і не завершився.

З третього поверху, де розташовувалося відділення хірургії хребта, чоловік виїздив нагору ліфтом, що рухався настільки повільно, ніби насправді

просто висів на одному рівні й поскрипував, ледь посмикуючись на тросах. Нагорі великі склопакети, заляпані вапном, виходили на шматок запущеного парку, що місцями перетворювався на старий фруктовий сад із лавками, сміттевими урнами й побіленими бордюрами; і на дахи іржавих гаражів, на промислові склади, бетонні мури, уздовж яких ліниво волочились тічки псів із перебитими ногами й легкими ушкодженнями хребта. Чоловік знав, що саме такі ушкодження намагаються лікувати людям у відділенні, до якого він належав.

Уперше він вирушив у цю виснажливу подорож, коли старша медсестра, тіло якої було ніби наповнене теплим бульйоном, що схлипував під шкірою, розповіла йому про акваріум. До того він долав тільки короткі відстані: до туалету на їхньому поверсі, через три палати ліворуч, іноді – до кабінету мануальної терапії або кабінету діагностики, або до телевізійної кімнати, де пацієнти дивились футбол чи мультфільми про пінгвінів. Медсестра сказала, що імпланти вже дозволяють пересуватися далі. Що він може сходити й подивитись на екзотичних рибок там, нагорі. Це буде боляче, це, звичайно, буде нестерпно, але час уже братися за реабілітацію, починати розробляти контрактури, час уже йому йти назустріч медпрацівникам, які так багато для нього зробили. Хоча й вони не всесильні, не олімпійські боги, і від нього, від пацієнта, очікують більшої готовності співпрацювати, більшого розуміння та вищого рівня свідомості. Акваріум з екзотичними рибками на сьомому поверсі віддаленого крила. Такий похід точно піде на користь.

Отож він туди вирушив і першого разу повернувся з третини шляху. Високе сонце просвічувало шиби наскрізь, заливаючи коридор сухим марним світлом. Чоловікові стало так погано, що він мусив пів години сидіти на батареї, стікаючи потом. Він був певен, що всі його шви розійшлися, що кістки та хребці не витримали навантаження. Відчував навіть, як із живота в пах тече кров. Але потім з'ясувалося, що то був піт.

Через два тижні, понурого дощового дня, він повторив спробу. Було анітрохи не легше, але він часто зупинявся і відпочивав, щоби знову мати змогу зробити кілька кроків.

Нарешті він таки дістався до кімнати з акваріумом. Бетонна підлога була вистелена потертою доріжкою з геометричною облямівкою, навколо лакованого журнального столика стояло кілька м'яких крісел, оббитих коричневим плюшем, в кутках – пластикові пальми й ліяни, що обвивали

газові труби. В кімнаті ледь чути гудів компресор асатора, ще дужче підкреслюючи порожнисту тишу.

«Екзотичними рибками» виявився крихітний неон – зовсім один у ста літрах густої, зараженої води. Він сполошився від непояснених рухів і гри тіней на стінках акваріюма й заметався безглуздою голкою серед стебел красули.

Чоловік сів у крісло перед акваріюмом і зачекав, аж неон заспокоїться. Тепер він знову розмірено обпливав периметр. Непояснених рухів і гри тіней більше для нього не існувало – їх не було навіть у минулому. Неон жив теперішньою миттю.

Чоловік кілька годин сидів непорушно. Тільки услід за неоновими маршрутами рухались його очі. Здіймалася грудна клітка. Ворушились волосинки в ніздрях поламаного носа. Час від часу посмикувалися деякі м'язи й сухожилля в тілі, відгукуючись різаним болем. Або спазматично стискалися внутрішні органи.

Серед зелених слизьких ниток він бачив нечітке відображення кімнати: пластикові пальми, безглузді етажерки з устромленими в них паперовими соняхами; позаминулорічний календар на стіні, розгорнутий на січні, коридор, який відходив у нескінченність; коротку щетину волосся, що пробивалася крізь щільну пов'язку, намотану на нерівний гулястий череп; неприродні виступи на вилицях, чорні плями та впадини на чолі і щоках, ребристі смуги, темну ламану лінію кривого й увім'ятого носа.

Аж згодом чоловік помітив серед розгалужень темного кореня зірчастого агаміксиса, наполовину запорпаного в дрібну гальку. Сом лежав нерухомо, але чоловік знав, що він не мертвий. Мабуть, раніше тут було більше неонів. Зірчастого агаміксиса не можна селити з неонами.

Тепер, вирушаючи у своє паломництво на сьомий поверх, чоловік гадав, чи застане в акваріюмі останнього неона. Проводячи довгі години в своєму ліжку або перед вікном палати під базікання обколотих транквілізаторами сусідів, чоловік уявляв крихітну сріблясту рибку, що намотує кола відчаю, відчуваючи, що її невидима смерть не зводить із неї погляду.

Чоловік прийшов удруге, втретє, вчетверте – обидві рибки залишалися на місці. Хтось, вочевидь, підсилав їм корм, раз вони не подошли досі. Неон вимальовував невидимі фігури в зеленкавій воді. Поцяткованого сузір'ями сома спершу доводилось деякий час розшукувати, напружуючи зір: він

прилипав своїм розпластаним тілом до ввігнутого боку великої рогатої мушлі або продовжував собою відросток кореня, опускаючи плавці між нитками чорної бороди.

Того разу чоловік закуняв із розплющеними очима, кілька годин поспіль вдивляючись у скло. Сом напав раптово, метнувшись на неона з вивіреною точністю. Неон націлився вниз, забився у гущу водоростей. Чоловік різко звівся, незграбно відштовхнувши милиці, запустив руку у воду, відчув пальцями слиз, прочесав шовковисту гладку куделю – і вийняв на розчепреній долоні невідчутну на дотик сріблясту рибку з чорною смужкою.

Сом каменем упав на дно і завмер, більше й вусом не смикнувши.

Під столом лежав білий пластиковий стаканчик з ребристими боками. Чоловік набрав води і пустив туди рибку.

Майже неможливо не вихлюпувати воду зі стаканчика, коли можеш ходити, лише спираючись на милиці. Поперек ламало, плечі й сідниці затерпи, голова розколювалася. Йому вкотре здавалося, що він пошкодив щось у своєму тілі. Неон – маленька вертлява трісочка – знавісніло метушився в тісному просторі.

Навпроти реанімації, під стіною, сиділа жінка, тримаючи на колінах зарюмсаного хлопчика. Хлопчик уже не плакав, але обличчя його було ще вологим, і трахея продовжувала вібрувати від нервового спазму.

Чоловік простягнув стаканчик хлопчикові.

Це неон, – сказав чоловік. – Йому потрібні друзі-неони, мечоносці, пецилії, маленькі безпечні рибки. Тільки не сели його з кимось, хто може його проковтнути.

*

Добре було, коли ця жінка з густим прозорим пушком на круглому обличчі будила його, торкаючись об'ємними грудьми його щік, поки тягнулась за ампулою на тумбочці біля ліжка. Добре було від дотиків її м'яких рук. Добрим був біль від голки, яку вона поволі вводила в його плоть чи вену, добре, коли рани горіли від антисептиків, і коли вони свербіли під пов'язками, і коли рвалася й тягнулася шкіра від того, що м'яка персикова жінка віддирала від неї зашкарублі бинти.